

# Kitaaba Daani'eel - Lakkoofsa Jahaatamii Tokko

*Mul'ata Raajii Raajii Prophetii Saaxiluu: Mul'ata Daani'el, Kakuu, fi Guyyaa Dhumaatti Yeroo Cufiinsaa Hubachuu*

Jeff Pippenger

2024-01-25

Gaabri'el boqonnaa sagalaffaatti Daani'eelitti dhufee, mul'ata lamaan boqonnaa saddeettaffaa keessatti isaaf dhihaataniif hubannaa fi beekumsa isaaf kennuuf dhufe.

Innis natti hime, na haasa'a koos na dubbate; “Yaa Daani'el, ogummaa fi hubannaa siif kennuuf amma nan dhufe. Jalqaba kadhannaa keetii irraa eegalee ajajni ba'e; anis si argisiisuuf dhufeera; ati baay'ee jaallatamaadhaatii; kanaaf dubbicha hubadhu, mul'atichas qalbeeffadhu.” Daani'el 9:22, 23.

Daani'el “hubannaa” isa isaaf barbaachisu argachuuf, Gabreel “dubbicha” fi “mul'ata” lamaan isaanii iyyuu akka hubatu isatti hime. “Dubbichi” mul'ata iddoo qulqulluu fi loltoonni irra dhidhiitaman ture; “mul'atichi” immoo mul'ata mul'achuu Onkoloolessa 22, 1844 ture. Obboleettii Wiit akkasumas mul'atawwan lamaan kana irratti xiyyeeffatti yeroo nu beeksiftutti Daani'el hariiroo booji'amu waggoota torbaatamaa fi waggoota kuma lamaa fi dhibba sadii hubachuuf akka barbaadaa ture. Waggoonni torbaataman isa Gabreel “dubbicha” jedhee ibse dha; “mul'atichi” immoo waggoota kuma lamaa fi dhibba sadii ture. Daani'el yeroo Gabreel hiika waggoota kuma lamaa fi dhibba sadii kennutti “ogeeyyii” bara dhumaa bakka bu'a. “Ogeeyyiin” hiika Gabreel keessatti “dubbicha” fi “mul'ata” lamaan isaanii iyyuu ni hubatu; warri hamoon garuu hin hubatan. Warri Miileraayitii “dubbicha” fi “mul'ata” ni hubatan turan; garuu karaa daangeffame qofaan.

Yeroon qorannoo waggaa dhibba afurii fi sagalii kun, yeroo waggaa dhibba afurii fi sagalii fincila kakuu “yeroo torba” keessa Lewwoota boqonnaa digdama shanii fi digdama ja'a keessatti ibsame irratti hundaa'e ture. Booji'amni waggaa torbaatamaa immoo walitti qabama waggoota hunda lafti boqonnaa ishee akka hin arganne dhowwamtetti ture.

Torban Kiristoos kakuu isaa warra baay'ee wajjin jabeesse sun, akka walitti bu'iinsa kakuu isaa, yeroo lamaa guyyaa kuma tokkoo fi dhibba lamaa fi jaatamatti fakkeeffamee jiru, ibsa ture. Torban raajii sun fannoodhaan qoodame; fannoon sunis mallattoo Waaqayyoo fakkeessa.

“Mallattoo Waaqayyoo jiraataa, isa adda isaanii irratti kaa'amu maalidha? Inni mallattoo ergamoonni dubbisuu danda'an, garuu ija namootaatiin hin dubbifamne dha; ergamaan balleessituu kun mallattoo furii kana arguu qabaatii. Sammuun hubataan mallattoo fannoo Qalqariyaa ilmaanii fi intallan Gooftaan ilma guddisee fudhate irratti argeera. Cubbuun seera Waaqayyoo cabsuu irraa dhalatu irraa isaanii ni kaafame. Isaan uffata cidhaa uffataniiru; ajaja Waaqayyoo hundaafis warra ajajamoo fi amanamoo ta'anidha.” Manuscript Releases, volume 21, 52.

Torban sun yeroo kuma tokkoo fi dhibba lamaa fi jahaatama lamaa kan seera Dilbataa bara 538tti (mallattoo bineensaa) irratti qoodaman fakkeenyaan agarsiise; yeroo keessatti heera mootummaa waaqeffannaa tolfamaa, achiis pappaasummaan, iddoo qulqulluu fi loltoota isaa miidhe. Guyyoota kuma tokkoo fi dhibba lamaa fi jahaatamaaf, Kiristoos dhugaa ba'umsa Isaa kenne; ergasii guyyoota kuma tokkoo fi dhibba lamaa fi jahaatama biroof, Kiristoos barattoota Isaa karaa dhugaa ba'umsa sanauma kenne. Waggoota kuma tokkoo fi dhibba lamaa fi jahaatamaaf, Seexanni waaqeffannaa tolfamaa karaa dhugaa ba'umsa isaa kenne; achiis waggoota kuma tokkoo fi dhibba lamaa fi jahaatama biroof, Seexanni pappaasummaa karaa dhugaa ba'umsa isaa kenne.

Kakuu sun, karaa abboomamuu dhabuun Israa'el durii, “wal morkii” Waaqayyoo ta'e, kakuu kitaaba Lewwota boqonnaa digdamii shanii keessa jiru ture; innis boqonnaa lafaa, akkasumas Iyyoobilee waggaa afurtamii sagalaffaa hunda kabajamuu qabu ibsa.

Waaqayyoos gaara Siinaa irratti Museetti dubbatee akkana jedhe; “Ilmaan Israa'elitti dubbadhu, akkanas isaaniin jedhi, Yommuu isin biyya ani isiniif kennutti galtaan, biyyi sun Waaqayyoof mootummaa Sanbataa haa eegdu. Waggaa ja'a qotisa kee facaasita; waggaa ja'as iddoo wayinii keetii irraa cirtee, ija isaa walitti qabatta. Garuu waggaa torbaffaatti biyyichaaf boqonnaa Sanbataa ni ta'a, Sanbata Waaqayyooti; qotisa kee hin facaafatin, iddoo wayinii keetii hin cirin. Midhaan haamuu kee keessaa isa ofiin biqile hin haamin; wayinii muka wayinii kee hin qopheessin irraa argamu hin walitti qabin; sababii isaas waggaa boqonnaa biyyaati. Sanbanni biyyichaa isinitti nyaata ni ta'a; siif, tajaajilaa kee dhiiraatiif, tajaajilaa kee dubartiitiif, hojjetaa kee mindeeffamaaf, alagaadhaafis kan si bira jiraatuuf, horii keetiifis, bineensota biyya kee keessa jiraniifis, oomishni isaa hundinuu nyaata ni ta'a. Ati immoo waggoota Sanbataa torba ofii keetiif lakkaa'i, torbaan torbaan waggaa; yeroo waggoota Sanbataa torban sanaas siif waggaa afurtamii sagalii ni ta'a. Ergasiis guyyaa kudhanaffaa ji'a torbaffaatti malakata Iyyoobeelii akka afuufamu godhi; guyyaa araaraatti guutummaa biyya keessan keessatti malakatiha afuufsiisaa. Waggaa shantamaffaa qulqulleessaa, jiraattota ishee hundumaadhaafis guutummaa biyyattii keessatti bilisummaa labsaa; inni isiniif Iyyoobeelii ni ta'a; tokkoon tokkoon namaa dhaala isaatti haa deebi'u, tokkoon tokkoon namaas maatii isaatti haa deebi'u. Waggaan shantamaffaan sun isiniif Iyyoobeelii haa ta'u; isin keessatti hin facaafatina, isa ofiin biqiles hin haamina, wayinii muka wayinii hin qopheessin ishee irraas hin walitti qabinaa. Sababiin isaas inni Iyyoobeeliidha; inni isiniif qulqulluu ni ta'a; oomisha isaas dirree keessaa ni nyaattu. Waggaa Iyyoobeelii kana keessatti tokkoon tokkoon namaa dhaala isaatti haa deebi'u.” Leewwota 25:1–13.

Kutaan waggoota kuma lamaa fi dhibba sadii keessaa inni jalqabaa, akkuma torbanitti Kiristoos kakuu sana jabeesseefi, akkuma waggoota dhibba afurii fi sagaltamaattis, kallattiidhaan “yeroo torba” isa Lewwota boqonnaa digdamii shanii fi digdamii jaha keessatti argamuun walqabata.

Kanaafuu fi hubadhu jechuun, yeroo ajajni Yerusaalem deebifamee ijaaramee akka ta'uuf ba'e irraa jalqabee hamma Masiihicha Bulchaa sanaatti torban torba, fi torban jaatamii lama ni ta'u; daandiinis deebi'ee ni ijaarama, dallaanis akkasuma, yeroo rakkisaa keessatti iyyuu. Daani'el 9:2.

ଷଷ୍ଠି-ନବ ସପ୍ତାହ, ଯାହାର ଆରମ୍ଭ ଖ୍ରୀଷ୍ଟପୂର୍ବ ୪୫୭ ମସିହାରୁ, ଆପଣଙ୍କୁ ଖ୍ରୀଷ୍ଟତ୍ୱ ବଦଳିତ୍ୱା ପରମ୍ପରା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥାଏ, ଏବଂ ସେହି ସପ୍ତାହର ଆରମ୍ଭ ପରମ୍ପରା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥାଏ, ଯେଉଁଠିରେ ସେ ଚୁକ୍ତିକୁ ଦୃଢ଼ କଲେ—ଯାହା ଇଶ୍ୱରଙ୍କ “ବିବାଦ”ର ଚୁକ୍ତି। କିନ୍ତୁ ସେଠାରେ ସପ୍ତାହମାନଙ୍କର ଗୋଟିଏ ସପ୍ତାହ (ଉନିଅଶୀ ବର୍ଷ) ଥିଲା, ଯାହା “ସାତ ସପ୍ତାହ, ଏବଂ ବାଷ୍ଠି ସପ୍ତାହ” ବାକ୍ସାଣ୍ଡିତ ଦ୍ୱାରା ଷଷ୍ଠି-ନବ ସପ୍ତାହରୁ ପୃଥକ କରାଯାଇଥିଲା। ଖ୍ରୀଷ୍ଟପୂର୍ବ ୪୫୭ ମସିହାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି, ଉନିଅଶୀ ବର୍ଷ ହେବାକୁ ଥିଲା—ଯାହା ଲବେୟସୂତକ ଅଧ୍ୟାୟ ପଚିଶର ଚୁକ୍ତି ଏବଂ ଛୁବିଲି ଉତ୍ସବକୁ ସ୍ୱପକ୍ଷ ଭାବେ ସୂଚିତ କରେ। ସେହି ଉନିଅଶୀ ବର୍ଷ କବେଳ ଛୁବିଲି ଚକ୍ରମାନଙ୍କର ପରତୀକ ମାତ୍ର ନୁହେଁ, ବରଂ ପନେତକେଷ୍ଟର ମଧ୍ୟ ପରତୀକ ଥିଲା, ଯାହା ସପ୍ତାହର ପରବର ଉନିଅଶୀ ଦିନ ପରେ ଆସୁଥିବା ପଞ୍ଚାଶତମ ଦିନ ଅଟେ।

Waggaa afurtama sagalii duraa kan waggoota kuma lamaa fi dhibba sadii keessaa jiran, waggoota dhibba afurii fi sagaltamii, akkasumas torban kakuu itti mirkanaa’e, hundinuu kallattiidhaan waggoota kuma lamaa fi dhibba shantamii fi digdamaa, jechuunis Lewwota digdamii jaha keessatti “yeroo torba” jedhamee bakka bu’etti walitti hidhata qabu. Qaamni raajii waggoota kuma lamaa fi dhibba sadii keessaa tokko iyyuu hundi kallattiidhaan “yeroo torba” sanaa wajjin walitti hidhata qaba; isa Adventizimiin bara 1863 keessatti cinaatti dhiisee morme sana. “Yeroo torba” jechuun mallattoo kakuu Iyyoobeleti; kanaafis, yeroo waggoonni kuma lamaa fi dhibbi sadii Onkoloolessa 22, 1844 irratti xumuraman, akkuma sana waggoonni kuma lamaa fi dhibba shantamii fi digdamaas guyyaa sanauma irratti xumuraman jechuun hubatamuu qaba; sababiin isaas, Museen boqonnaa shantammaffaa Lewwotaa keessatti akkana jechuun galmeesse:

Ati waggaa torbaatama waggootaa ofii keetiif lakkoofsi; torba yeroo torba waggootaa; yeroon waggaa torbaatama torbaanii sunis siif waggaa afurtamii sagalii ta’a. Achiis gaafii bultii torbaffaa ji’a keessaa guyyaa kudhanaffaatti, guyyaa araaraatti, malakata Iyyoobelee akka afuufamu goota; isin lafa keessan hundumaa keessatti malakata sana akka afuufamu gootu. Leewwota 25:8, 9.

Yeroo raajii guutuu waggoota kuma lamaa fi dhibba sadii keessatti argamu hundi, “yeroo torba” keessatti ibsame keessaa Lewwota digdamii jaha keessatti argamu wajjin kallattiidhaan wal qabata; kunis guyyaa yeroo raajii lamaan sun itti xumuraman illee dabalata. Waggootni afurtamii sagalii jalqabaa hojii Yersaalem deebisanii ijaaruu fi haaromsuu adda baasan; hojii kun yeroo saba Waaqayyoo Baabilon keessaa ba’anitti xumurama argata ture. Mana qulqullummaa ajaja sadaffaa dura xumuramee ture; akkuma kanaan mana qulqullummaa Millarootaas ergamaan sadaffaan dhufu dura xumuramee ture. Garuu BC 457 booddee, “karaan” sun ammas “deebisee ijaaramuu” fi “dallaanis, yeroo rakkisaa keessatti illee” barbaachisaa ture. Yesus, akka Alfaa fi Oomeegaa ta’ee, yeroo hundumaa xumura wanta tokkoo jalqaba wanta sanaatiin agarsiisa; akkasumas Onkoloolessa 22, 1844 booddee, Millaroonni “karaa” fi “dallaa” “yeroo rakkisaa keessatti” xumuruuf turan.

Obboleettiin litiraalaa eegumsaa Yersaalemitti marsee ture, seera Waaqayyoo akka ta’e Obboleettiin Waayit ni ibsiti; akkasumas yeroo battalumatti Onkololeessa 22, 1844 booda, amanamoonni gara iddoo qulqulluu samii geeffamanii seera Waaqayyoo (guyyaa sana dallaa) ni hubatan. Seera Waaqayyoo, jechuunis Sanbata dabalatee, akka hubatanuf, Millaroonni gara kakuu Israa’el duriitti deebifamanii geggeeffaman. Deebiin “karaa” litiraalaa sun, deebisanii dhaabuu isa karaa hafuuraatiin yeroo Millaroonni gara “daandiiwwan durii” Ermiyaasitti deebi’anitti

raawwatame dha. “Yeroon rakkisaa” inni yeroo dallaanii fi karri sun hundeeffaman keessa jiraachuuf ture, bara 1844 booda raawwatamuu qaba ture; lolti Biyyaalessaa yeroo sana dhihaachaa turee fi yeroo gabaabaa keessatti seenaa sana keessatti jalqabame, yeroo rakkisaa sana bakka bu’e.

Utuu amanamoo utuu ta’anii beekamtii waggaa shantamaffaa Iyyoobilaayii isa fakkeenyaatti agarsiifame ni ga’u turan; inniis waggaa shantamaffaa keessatti garboonni bilisa ba’an sana dha, akkasumas guyyaa shantamaffaa Pheenxeqoosxee isa ergaan bilisummaa gara addunyaa hundumaatti darbuun bakka bu’ame sana. Garuu erga 1844 booddee baay’een isaanii ifa Sanbataa morman; akkasumas bara 1863 keessatti ergaa Musee (“yeroo torba”) isa Eliyaas (William Miller)iin isaaniif kenname illee ni didan. Jecha biraatiin, isaan “karaa” irraa, jechuunis daandiiwwan durii isa isaan deebisanii ijaaruu fi keessa deemuu qaban irraa, garagalan.

Yesuus yeroo hundumaa dhuma jalqabaatiin ibsa; yeroo fakkeenyi durboota kurnanii guyyoota dhumaa keessatti irra deebi’amee mul’atutti, hojii Yersaalem deebisanii ijaaruu ammas raawwatamuu qaba. “Daandii fi dallaan” yeroo “rakkisaa” keessatti ni ijaaramu. Amma yeroo rakkisaa sana keessa seenaa jirra. Onkoloolessa 22, 1844, seera Dilbataa dhihoo dhufuuf fakkeenya ta’a; kanaafuu yeroo “sa’aatii kirkira lafaa guddaa” kan Mul’ata boqonnaa kudha tokko keessatti ibsame sun ga’utti, daandiin fi dallaan yeroo rakkisaa keessatti ni ijaaramu. Amma yeroo rakkisaa sana akka “dheekkamsa sabootaa” kan waraanni Islaamaa dabalaa deemuun uumeetti adda baafna.

Yeroo waa’ee “yeroo dhiphinaa” duraan barreeffamee ture ibsaa jirtutti, ibsa kitaaba Early Writings keessatti galmeeffame ni kennite.

“1. Fuula 33 irratti kan armaan gadii kennameera: ‘Ani Sababanni qulqulluun gidduu Israa’el dhugaa kan Waaqayyoo fi warra hin amanne gidduutti dallaa addaan baasu ta’uu isaa fi ta’aa akka turus arge; akkasumas Sababanni gaaffii guddaa onnee qulqulloota jaallatamoo, eegaa jiran kan Waaqayyoo tokkoomsu ta’uu isaa arge. Ani Waaqayyoo ijoollee Sababa hin arginee fi hin eegne qabu akka ta’e arge. Isaan ifa isa irratti jiru hin didne. Yeroo rakkinaa jalqabarrattis, yeroo nu baanee Sababa caalaatti guutummaatti labsinu, Hafuura Qulqulluudhaan guutamneerra turre.’”

“Ilaalchi kun bara 1847 keessa kenname, yeroo sana obbolloonni Adventistii Sanbata eegan baay’ee muraasa turan; isaan keessaa illee muraasni qofti eeguun isaa ummata Waaqayyoo fi warra hin amanne gidduutti daangaa kaa’uuf barbaachisummaa gahaa qaba jedhanii yaadu turan. Amma guutamun ilaalaa sanaa mul’achuu jalqabaa jira. ‘Jalqabni yeroo dhiphinaa sanaa,’ asitti eerame, yeroo dha’ichoonni jalqabanitti dhangala’an hin agarsiisu; garuu yeroo gabaabaa tokko, isaan dhangala’uu isaanii dura, utuu Kiristoos iddoo qulqulluu keessa jiruu agarsiisa. Yeroo sana, hojii fayyinaa xumuramaa utuu jiruu, dhiphinni irratti lafa ni dhufa; saboonni ni aaru, garuu hojii ergamaa sadaffaa akka hin dhowwineef to’atamanii ni qabamu. Yeroo sana roobni boodaa, yookaan haaromsi fuula Gooftaa irraa dhufu ni dhufa; innis sagalee guddaa ergamaa sadaffaatiif humna kennuuf, akkasumas qulqulloota yeroo dha’ichoonni torban warri dhumaa dhangala’an keessatti dhaabbachuuf qopheessuuf.” Early Writings, 85.

Yeroon gabaabaa tokko jira; innis yeroo carraan araaraa cufamu dura ta’u, yeroo “saboonni ni dheekkamu, garuu ni ittifamu.” Yeroo wal fakkaataatti “roobni boodaa” ni dhufa. “Dheekkamsi

sabootaa” mallattoo Mul’ata boqonnaa kudha tokkoffaa keessatti ibsameedha.

Saboonni ni aaran; dheekkamsi kees dhufeera; yeroon warri du’an itti murtaa’an, ati garboota kee raajotaaf, qulqullootaaf, warra maqaa kee sodaatan xinnaa fi gurguddaaf mindaa itti kennitu, akkasumas warra lafa balleessan itti balleessitu dhufeera. Mul’ata Yohaannis 11:18.

Sisteer Waayit aayaata kana irratti yaada kenniti.

“Saboonni akka dheekkamni sabootaa, dheekkamsi Waaqayyoo, fi yeroo warra du’an itti murteessu adda addaa fi ifatti wal irraa adda ta’an, tokko isa kaan duukaa bu’uudhaan dhufu; akkasumas Miikaa’el akka hin kaane, fi yeroo rakkinnaa isa fakkeenya isaa gonkumaa hin jirre akka amma iyyuu hin jalqabamne nan arge. Saboonni amma ni dheekkamamu; garuu yeroo Luba Ol-aanaan keenya hojii Isaa mana qulqullummaa keessatti xumure, Inni ni ka’a, uffata haaloo ni uffata, sana booddee dha’ichawwan torban dhumaa ni roobfamu.”

“Ergamoonni afran hojii Yesuus iddoo qulqullaa’ota keessatti xumuramutti qilleensota afran qabanii akka turan, ergasii dha’ichoanni torban warri dhumaa ni dhufu jedheen arge.” Early Writings, 36.

“Saboota saboota” cufamuu carraa araaraa dura xiqqoo dura ta’a; sababni isaas inni “dheekkamisa Waaqayyoo”n itti aansama. “Dheekkamisa Waaqayyoo” yeroo carraan araaraa cufamutti ta’a; akkasumas “yeroon warra du’anii itti murtii godhamu” jedhu murtii yeroo mootummaa waggaa kumaatti ta’u agarsiisa; inni immoo murtii warra du’anii kan bara 1844 keessatti jalqabe hin agarsiisu.

An ergamaan samii keessaa gad bu’u nan arge; inni furtuu boolla gadi fagoo sanaa fi sansalata guddaa harka isaa keessaa qaba ture. Innis bineensa guddaa sana, jechuunis bofa durii sana, kan Ibilaasii fi Seexana jedhamu, qabee waggaa kuma tokkoof hidhate; boolla gadi fagoo sana keessattis isa darbatee cufee irratti chaappaa kaa’e; kunis hanga waggaan kumni sun guutamutti saboota kanaan dura akka hin gowwoomsineef ture; sana booddees yeroo xinnoof hiikamuu qaba. Teessoowwan mootummaa nan arge; isaanis irratti taa’an, murtiin isaanii kennameef; akkasumas lubbuu isaanii warra dhugaa ba’umsa Yesuusii fi dubbii Waaqayyootii mataan isaanii irraa murame nan arge; warra bineensa sana hin sagadne, yookaan fakkii isaa hin waqeffanne, mallattoo isaas adda isaanii irratti yookaan harka isaanii irratti hin fudhanne; isaan jiraatanii Kiristoos wajjin waggaa kuma tokko mootummaa ni mootummaa. Mul’ata 20:1–4.

Murtiin “qulqullootaaf kennamu” jedhu, yeroo mootummaa waggaa kumaatti isaan hamoota irratti murteessu isaanii agarsiisa malee, akka isaan murteeffaman miti.

“Naleng tsa nywaga e sekete magareng ga tsogo ya pele le tsogo ya bobedi, go direga katlholo ya baikepi. Moaposetoloi Paulo o supa katlholo eno e le tiragalo e e latelang go tla ga bobedi. ‘Lo se ka lwa athlola sepe pele ga nako, go fitlha Morena a tla, yo o tla ba a senola dilo tse di fitlgegileng tsa lefifi, a ba a bonagatsa maikaelelo a dipelo.’ 1 Bakorintha 4:5. Daniele o bolela gore e rile fa Mogologolo wa Malatsi a tla, ‘baitshepi ba Mogodimodimo ba newa katlholo.’ Daniele 7:22. Ka nako eo basiami ba busa e le dikgosi le baperesiti mo go Modimo. Johane mo go Tshenolo a re: ‘Ka bona diterone, mme ba nna mo go tsone, mme ba newa katlholo.’ ‘Ba tla

nna baperesiti ba Modimo le ba ga Keresete, mme ba tla busa le Ene ka nywaga e sekete.’ Tshenolo 20:4, 6. Ke ka nako eno, jaaka go ne go porofetilwe ke Paulo, fa ‘baitshepi ba tla athhola lefatshe.’ 1 Bakorintha 6:2. Ba kopane le Keresete ba athhola baikepi, ba bapisa ditiro tsa bone le buka ya molao, Baebele, mme ba dira tshwetso ka kgetsi nngwe le nngwe go ya ka ditiro tse di dirilweng mo mmeleng. Foo kabelo e baikepi ba tshwanetseng go e boga e a lekanywa, go ya ka ditiro tsa bone; mme e kwalwa kगतलhanong le maina a bone mo bukeng ya loso.

Seexanniifi ergamoonni hamaanis Kiristoosii fi saba Isaa biratti murtaa’u. Phaawulos akkana jedhu: “Nuyi ergamoota akka murteessinu hin beektanii?” Lak. 3. Yihuudaanis akkana jedha: “Ergamoonni mootummaa isaanii isa jalqabaa hin eeggina, iddoo jireenya isaanii mataa isaanii dhiisanii bahan immoo, Inni hamma guyyaa guddaa isa murtiiatti dukkana jala sansalata bara baraatiin eeggumsa keessa isaanii kaa’eera.” Yihuudaa 6.

“Kutaa waggoota kuma tokkootti du’aa ka’uun lammaffaan ni ta’a. Sana booddee hamoonni du’aa keessaa ni kaafamu; raawwii ‘murtii barreeffamee’ sanaatiifis fuula Waaqayyoo duratti ni mul’atu. Kanaafuu mul’isaan, du’aa ka’uu qajeelotaa erga ibsee booddee, akkana jedha: ‘Warri du’an keessaa warri hafan hamma waggoonni kumni sun raawwatamanitti deebi’anii hin jiraanne.’ Mul’ata Yohaannis 20:5. Isaayyaasis, waa’ee hamootaa ilaalchisee, akkana labsa: ‘Isaanis akkuma hidhamtoonni boolla keessatti walitti qabamanitti walitti ni qabamu; mana hidhaattis ni cufamu; guyyoota baay’ee booddees ni ilaalamu.’ Isaayyaas 24:22.” The Great Controversy, 660, 661.

Kanaafuu, “saboonna aaruu” jechuun “yeroo dhiphinaa” isa carraan qoramuu cufamuu isaa dura addunyaa irratti dhufu agarsiisa; yeroo “saboonna aaran” immoo isaan yeroo wal fakkaatutti “to’annoo jala qabamani” jiru.

“Aarii sabootaa fi dheekkamsi Waaqayyoo, akkasumas yeroon warra du’an itti murtii itti kennamu addaan qoodamoo fi ifatti adda addaa ta’uu isaanii nan arge; tokko tokkoon isaanii isa kaan duukaa bu’aa ture.” Early Writings, 36.

Yeroo “saboonna aaran” jedhanitti, roobni boodaa bu’uu jalqaba.

“Yeroo sana, hojii fayyinaa xumuramuutti yeroo dhihaatutti, dhiphinni lafarratti ni dhufa; saboonna immoo ni aaruu, ta’us hojii ergamaa sadaffaatiin akka hin gufanneef ni to’atamu. Yeroo sana roobni ‘isa boodaa,’ jechuunis haaromsa fuula Gooftaa duraa dhufu, sagalee guddaa ergamaa sadaffaatiif humna kennuuf, akkasumas qulqulloota yeroo dha’ichoorni torban dhumaa ni dhangala’an sanatti dhaabbachuuf qopheessuuf ni dhufa.” Early Writings, 85.

Yeroo saboonna “dheekkaman” jiru; garuu yeroo wal fakkaatu sanatti isaan “to’annoo jalatti qabamu.” Yeroo sanatti Kiristoos mootummaa ulfinaa Isaa ni dhaaba; mootummaa Isaas yeroo bokkaan boodaa jiru keessa ni dhaaba.

“Roobni inni boodaa warra qulqulluu ta’an irra ni dhufa—yeroo sana hundinuu akkuma duraanitti isa ni fudhatu.

“Yeroo ergamoonni afran gad dhiisan, Kiristoos mootummaa Isaa ni dhaaba. Namni kam iyyuu rooba boodaa hin argatu, warra humna isaanii guutuu isaatiin waan danda’an hundumaa hojjechaa jiran malee.” Spalding and Magan, 3.

Kutaan lamaan darban kan Early Writings irraa fudhataman yeroo saboonni ni aaruf, yeroo wal fakkaataattis “to’annoo jala qabaman,” ergamoonni afur bubbee afran ni qabatu akka ta’e ibsu. Kanaafuu aaruun sabootaa akka “bubbee afur”tti bakka buufamee dhihaateera. Isheen akkasumas yeroo ergamoonni afur saboota aaraman to’annoo jala qaban sanatti bokkaan boodaa akka dhufu hubachiifte. Yeroon inni bokkaan boodaan dhufuun jalqabu, inni kunis yeroo saboonni aaraman garuu to’annoo jala qabaman ta’e, hanga Miikaa’el ka’utti fi yeroo carraan namootaaf kenname cufamutti itti fufa. Yeroon sun yeroo fayyinni xumuramaa jiru dha; kanaafis Inni Iddoo Hundumaa Caalaa Qulqulluu keessatti hojii isaa isa dhumaa raawwatu bakka bu’a; kunis yeroo Inni cubbuu namootaa yookaan maqaa isaanii macaafa murtii keessaa haaqu ta’uun ibsameera. Yeroon sun, yeroo ergamoonni bubbee afran qabanii jiran, yeroo chaappaan nama dhibba tokkoo fi afurtamii afur irratti kaa’amu dha.

እስልምና የሦስተኛው ወዮ ኃይል ናት፤ እርስዋም “አሕዛብን የሚያስቆጣ” ኃይል ናት። ሦስተኛው ወዮ በሴፕቴምበር 11፣ 2001 ደረሰ፤ ነገር ግን እስልምና ወዲያውኑ “ተገታች።” “የምሥራቅ ነፋስ” የእስልምና ምልክት ናት፤ ኢሳይያስም “የምሥራቅ ነፋስ” እግዚአብሔር “የሚገታው” ወይም “የሚከለክለው” “ኃይለኛ ነፋስ” እንደሆነ ይለያል። የእስልምና ጦርነት ደጋግሞ ምጥ እንደያዘት ሴት ተስሎ ይቀርባል፤ ምክንያቱም ይህ ከሴፕቴምበር 11፣ 2001 ጀምሮ የተነሣ እየተባባሰ የሚሄድ ጦርነት ነውና፤ በዚያም ጊዜ የራእይ አሥራ ስምንት ብርቱ መልአክ ወረደ፤ ይህም በኒው ዮርክ ከተማ ታላላቅ ሕንፃዎች መውደቅ ተለይቶ ታወቀ።

“Amma garuu dubbii ani Niiw Yoorkiin bishaan galaanaa ol ka’ee dhufuun harcaafamti jedhee dubbadhe ni dhufa ree? Kana ani yeroo iyyuu hin dubbanne. Ani, yeroo ijaarsaawwan gurguddoon achitti ol kaafamaa jiran ilaalu, darbii irra darbii, akkana jedheen ture: ‘Yeroo Gooftaan lafa akka cimaan raasuuf ka’utti, mul’annoowwan akkam sodaachisoon ni raawwatamu! Ergasii jechoonni Mul’ata Yohaannis 18:1–3 ni raawwatamu.’ Boqonnaan kudha saddeettaffaan Mul’ata Yohaannis guutuun waa’ee waan lafa irratti dhufuuf jiru akeekkachiisa. Garuu ani waan addatti Niiw Yoorkii irratti dhufu ilaalchisee ifa tokko illee hin qabu; kana qofa beeka: guyyaa tokko ijaarsaawwan gurguddoon achi jiran humna Waaqayyoo geeddaruu fi garagalchuu isaatiin ni darbatu. Ifa anaaf kenname irraa, ani badiisni addunyaa keessa akka jiru nan beeka. Jecha tokko qofa Gooftaa irraa, tuqaa tokko qofa humna isaa jabaa irraa, ijaarsaawwan gurguddoon kun ni kufu. Mul’annoowwan soda isaanii yaaduu illee hin dandeenye ni ta’u.” Review and Herald, July 5, 1906.

Chartiwwan bara 1843 fi 1850 irratti Islaamni “fardeen waraanaa” jedhamuun bakka buufameera. Mul’ata boqonnaa sagal keessatti, iddoo Islaamni Wayyoo isa jalqabaa fi isa lamaffaa ta’uun ibsame keessatti, amala Islaamaa maqaa mootii Islaamaatiin adda baafameera.

Isaanis isaanii mootii tokko qabu turan; innis ergamaa boolla gad-dhiibbaa hin qabnee sanaa ti; maqaan isaa afaan Ibrootaatiin Abaddon jedhamma; afaan Giriikiitiin immoo maqaan isaa Apollyon dha. Mul’ata 9:11.

Aayatichi kun boqonnaa SAGAL, lakkoofsa KUDHA TOKKO taatee, karaa raajummaatiin akka agarsiistu, mootummaa Kakuu Moofaa keessatti (Afaan Ibrootaan) yookaan Kakuu Haaraa keessatti (Afaan Giriikiin) bakka buufamee yoo ilaalle, amala Islaamaa jechuun Abadon yookaan Apolyon dha. Maqaan lamaan isaanii iyyuu hiikni isaanii “badiisummaa fi du’a” jechuudha.

“Maalaykonni qilleensa afran qabatanii jiru; kunis akka farda aariidhaan guutame tokko hiikamuu barbaadee fuula lafa guutuu irra ari’ee darbuuf yaaluutti bakka bu’ameera; daandii isaa keessatti badiisaa fi du’a baatee.” Manuscript Releases, volume 20, 217.

Bubbee afran sun raajii Macaafa Qulqulluu keessaa farda aarii qabuu isa of hiikuu barbaadu dha. Amaloota raajii farda aarii qabuu keessaa tokko inni ukkaamfamee akka jiru ta’us, of hiikuu fi guutummaa lafaa irratti “badiisaa fi du’a” fiduu barbaaduu isaati.

ରଓହିତ ପରବରୁତ୍ତୀ ଲଖୋରଓ ଆମଓ ଏହି ବିଷୟଗୁଡ଼ିକୁ ଆହୁରି ଆଲୋଚନା କରିବୁ।

“Yaa saba Waaqayyoo badiisa magaalota kumaatamaa, amma jechuun ni danda’ama waaqeffannaa waaqota sobaatti kennamanii jiran, dhufuuf jedhu hubachuu utuu qabaatanii! Garuu baay’een isaanii warra dhugaa labsuu qaban obboloota isaanii himatanii murteessu jiru. Yommuu humni Waaqayyoo gara jijjiiramaatti geessu sammuu irratti dhufu, jijjiiramni ifaan mul’atu ni ta’a. Namoonni qeequ fi diiguuf fedhii hin qabaatan. Isaan ifni addunyaatti akka ifu gufuu ta’u keessatti hin dhaabbatan. Qeeqni isaanii, himannaan isaanii ni dhaabata. Humnoonni diinaa lolaaf walitti qabamaa jiru. Wal’aansoon jajjabaan fuuldura keenya jira. Walitti dhihaa, obboloota koo dhiiraa fi dubartoota, walitti dhihaa. Kiristoosiin wal qabaa. ‘Isin hin jedhinaa, Tokkummaa dha,... sodaa isaanii hin sodaatinaa, hin rifatinas. Gooftaa maccaa mataa isaa qulqulleessaa; inni sodaa keessan haa ta’u, inni rifannaa keessan haa ta’u. Inni iddoo qulqulluu isiniif ni ta’a; garuu manneen Israa’el lamaan isaaniif dhagaa gufuu fi kattaa mufannaa ni ta’a, jiraattota Yerusaalem keessa jiraniif kiyyoo fi qoma ni ta’a. Baay’een isaanii keessaa ni gufatu, ni kufu, ni caccabu, ni qabamu, ni fudhatamus.’

“Addunyaan masaraa ti. Taphattoonni ishee, jechuunis jiraattotni ishee, diraamaa guddaa isa dhumaa keessatti qooda isaanii taphachuuf of qopheessaa jiru. Waaqayyo irraa ilaalchi badeera. Tuuta guddaa ilmaan namootaa gidduutti tokkummaan hin jiru, yoo namoonni kaayyoo ofittummaa isaanii raawwachuuf walitti hidhatan malee. Waaqayyo ilaalaa jira. Kaayyoon isaa waa’ee mootummaa isaa irratti finciltoota ta’an ilaalchisee ni raawwatama. Addunyaan harka namootaatti hin kennamne, haa ta’u iyyuu malee Waaqayyo yeroo muraasaaf qaamonni jeequmsaa fi sirna-dhabuummaa akka mootummaa isaanii geggeessan eyyamaa jira. Humni gadii irraa dhufu diraamaa keessatti taateewwan guguddoo isa dhumaa fiduuf hojjechaa jira,—Seexanni akka Kiristoositti dhufee, warra waldaan icciti keessatti of walitti hidhachaa jiran keessatti gowwoomsuu jal’ina hunda wajjin hojjechaa jira. Warri fedhii walitti hidhamsaatiif of kennan karoora diinaa hojii irra oolchaa jiru. Sababni bu’aa isaa ni hordofa.”

“Balleessaan seeraa cabsuun daangaa isaa bira ga’eera. Burjaajii guutummaa addunyaa guuteera, soda guddaan immoo yeroo dhihootti ilmaan namootaa irratti dhufuuf jira. Dhumni baay’ee dhihaateera. Nuyi warri dhugaa beeknu, waan yeroo dhihootti addunyaa irratti akka dinqii guddaa fi humna jabaan cabsuu dhufuuf jiruuf qophaa’aa jiraachuu qabna.” Review and

Herald, September 10, 1903.